

Budou či nebudou v Rakousku lékařky!

Čím více univerzitní prázdničky pokračují, tím více se jímá šetrná kruhy inteligence naší otázkou, zda-li budou či nebudou již nyní dámy připouštěny k univerzitnímu studiu vůbec a ke studiu vědy lékařské zvláště.

V Uhrách zdá se vše již rozhodnuto. Jak známo, roseal uherský ministr osvěty p. Vlasie univerzitním úřadům a profesorským sborům ohledně ženského univerzitního studia dotaz a obdržel dobrá zdání veskrze přísvědčivá. Není tedy pochybnosti, že za Litavou v té věci učiněn bude pokus.

Také před Litavou jest otázka ta již předmětem veřejných rozprav, ale zde postupuje se jinak. Kdežto se v Uhrách jenom o připouštění dam k univerzitnímu studiu jedná, běže se ve Vídni vše, abychom tak řekli, hmotněji a profesorskému sboru medicínské fakulty vídeňské položena otázka, doporučuje-li nebo nedoporučuje-li, aby ženské k lékařské praxi byly připouštěny, neboť je by vláda z vystudovaných ženských advokátů, notáře a soudce dělat chtěla, není na ten čas ani pomysleno, a stav profesorek předpokládá by státní ženská gymnasia, jejichž potřeba zase podmíněna jest dovolením studováním žen na univerzitách. Vláda tedy trvá na stanovisku, že zřetel praktický žádá, aby se mluvilo prozatím jenom o studiu lékařském, přičemž otázka, má-li se dámy dovoliti lékařské praxe, neboť kdyby se lékařské praxe ženským nedovolovala, nemělo by smyslu, zařizovati ženské medicínské studium.

Jak známo, odpověděl vídeňský profesorský sbor lékařský, že nedoporučuje, aby se dámy k lékařské praxi připouštěly a oddůvodnil široce toto své dobré zdání.

Vlastně je u nás otázka ještě úzeji položena, neboť dotaz ministerstva učiněn byl medicínské fakultě jenom na žádost v Curychu vystudované a tam i promované baronky G. Posanerovy aby jí dovolena byla v Rakousku veřejná praxe lékařská. O zavedení či nezavedení lékařského studia žen na univerzitách vůbec, nebylo dosud úředně ani jednáno. Však na tom mnoho nezáleží, neboť kdyby rozhodnuto bylo, že se dámy k lékařské praxi připouštěti mají, nedalo by se na dlouho zdržeti rozhodnutí druhé, že se připouštěti musí také k domácímu medicínskému studiu. Vědíť profesori řekli tedy: nikoli! A slavný psychiatr profesor baron Krafft-Ebing vykládá v nejnovějším pojednání svém (O zdravých a chorých dívkách), proč se sbor tak rozhodl. Právě mimo jiné:

"Povoláním ženy je manželství a v tomto jest žena povolána, aby jako matka, hospodyně, družka svého muže a vychovatelka své místo vyplňovala. Tomuto povolání a tímto povinností však novodobé vychovávání děvčat nevyhovuje. Ono poškozují přístř zdatnost matek tím, že přílišným sezením ve školních lavicích a nemalým učením tělo dívek oslabuje a ve vývoji zdržuje."

Ohledně emancipačních snah žen právě jmenovaný učenec:

"Nechť si je žena virtuálně schopna ve mnohých oborech práce s mužem konkurovat — po celá tisíciletí bylo přece její povolání zcela jiné. Výkonné síly mozku, kteréž ku provádění vědeckého, mužům dosud vyhrazeného povolání potřebí jest, mohlo by ženské pohlaví nabýti teprve prodláním generac, jejichž počet se nedá stanoviti. Jenom jednotlivé, neobyčejně silné a nadané ženské osobnosti jsou již nyní s to konkurovati s muži v oborech duševní práce. Veliké většině hrozí při tom nebezpečí, že podlehnou. Počet přemožených pak a mrtvých je nesmírný."

Nejvyšší zdravotní rada vídeňská rozhodne nyní, mají-li se ženské k lékařské praxi připouštěti, či nikoli. Ona rozhodne asi záporně, ale tím nebude ještě otázka definitivně vyřešena. Ona zašne se pak projednávat nikoli z jednotlivého případu, nýbrž zásadně.

Vizme, jak vyřizena byla v našem sousedství, v Rusku a v Prusku.

Tak zvaná "Háská rada" ruská rozhodla se po dlouhém uvažování, že dovolí zřízení "ženského medicínskému ústavu". Existence tohoto ústavu je beze vši státní pomoci zajištěna, neboť přátelé a podporovatelé ženského vzdělání na Rusi sebrali na zřízení ústavu 576,490 rublů a město Petrohrad zavázalo se k ročnímu příspěvku 15,000 rublů. Posluchačky, jež předepsány pro tento ústav kursus a dobrým výsledkem odbudou, obdrží a diplomem také hodnost ženského lékaře a právo, provozovati v celé říši obecnou praxi lékařskou, jakož i právo, zařizovati se jakožto specialistiky pro ženské a dětské nemoci a přijímati lékařská místa v nemocnicích, při zdravotní policii a t. d.

Při posuzování tohoto faktu neměl se však zapomínat, že na ohromné Rusi jsou lékařské poměry docela jiné, že je tam zejména dosud nedostatek lékařů a že má Rusko ve svém obyvatelstvu milióny mohamedánů, u nichž je ženský lékař naprostou nutností, ježto ženy a dívky mohamedánské od mužského lékaře léčiti se nedají. Proto se čítá již nyní (v obvodu říše) 564 činných ženských lékařů.

Také pruský ministr osvěty rozhodl, že se ženy a dívky k univerzitnímu studiu připouštěti mají, vyhoví-li týmž přijímacím podmínkám, jež pro mužské studenty ustanoveny jsou. Zároveň bylo na několika pruských gymnasiích dovoleno dívkám, jež soukromě se vzdělávaly, vykonati maturitní zkoušku. Není tedy pochybnosti, že v Prusku ženské značným počtem university budou navštěvovati. Nejvíce mluví se v té příčině ovšem, jak už samo sebou se rozumí, o studiu medicíny.

Otázka ženského univerzitního a zejména lékařského studia byla by o sobě velmi prostá, kdyby jí neztěžovaly ohledy praktické. Proč neměly by si dámy, když k tomu ehtu a prostředky mají, osvojuvati i nejvyšší školské vzdělání? Ale jiná jest otázka, mají-li se k univerzitnímu studiu vábit a lákat chudé dívky nadějími na hmotné výhody, na dobré bydlo, na bohatství a slávu! Kde mužských lékařů je nedostatek, tam mají ženské dobrou šanci, ne-li jistotu, ale kde mužských lékařů je už nadbytek a kde náboženství a vzdělanost ženám nebrání povolávati si mužské lékaře, tam hrozí smutné sklamaní dámám, kteréž by studiem medicíny slušné společenské postavení zjednati si chtěly a v soukromém jmění žádoucí rezervy neměly. U nás na př. je lékařů takový přebytek, že by dle výpočtu znaleč medicínská fakulta zavřiti se musela na 5 roků, aby všichni kandidáti lékařského stavu k místu se dostali. Vůbec je v učených povoláních dobrou taková konkurence, že univerzitní studium samo již nikterak neposkytuje záruku slušného nějakého postavení. Proto nechť si tedy dámy na university chodí, ale jenom at si nedělají iluze, jak se jim toto studium vyplatí! Nár. Listy.

Věk a spolehlivost kráčí přirozeně rukou v ruce. Prostředek nemohl by se po celé století udržeti, kdyby neměl velikou zásluhu. Spojení kořínků a rostlin, jež tvoří Dra. Petra Hoboka, objeveno bylo před více nežli sto lety starým Drem. Petrem Fahrneyem. Od té doby konala svou práci jako čistitel krve a obnovovatel síly. Nikoliv lékárníci, nýbrž pouze jednatelé HOBOKO prodávají. Pište pod adresou: Dr. Peter Fahrney, Chicago, Ill.

DROBNÉ ZPRÁVY

* Ve dvou posledních dnech minulého týdne posláno bylo z Duluth na východ jeden a půl milionů buší pšenice.

* V Terre Haute, Ind., přebli kasír Adams Express společnosti a mětaký jednatel železniční společnosti Vandalia a s nimi zmizelo asi \$50,000 hotových peněz, které ten den byly odevzdaný k dopravě.

* V Enid Oklahoma, zemřel ve vězení Zip Wyatt, šili Dick Yeager, vůdce lupičů, který nedávno byl vládními úředníky dopaden a do vazby vzat, při čemž smrtelně poraněn.

* V Missouri Valley utopila se v sobotu v cisterně 15letá Phoebe Harkerova. Spadla do cisterny jsou sama doma a než domácí se vrátili, byla mrtva.

* Z Alasky se sděluje, že se tam pašuje mnoho koňalky Indiánům, což vede k nepokojům a krvavým rvačkám. Bliž obyvatelé žádají, aby tam byli ustanoveni vládní úředníci, kteří by na prodej koňalky dohlíželi.

* Z radosti nad nynějšími dobrými časy, o nichž tak mnoho v demokratských listech čteme, spáchal samovraždu Walter Scott v Des Moines, Ia.

* Z Michigan se sděluje, že z mocného někdy Pottawatomie kmeny Indiánského zbývá tam již jen 218 duší, usazených a živočichů v Cass County. Co nejdříve bude rozděleno mezi ně \$104,000, kteréž jim již po právu dávno náležejí. Pak nepochybně oddají se radovánkám, jež budou mít za následek, že se počet jejich ještě zmenší.

* Ve Washingtonu budou potřebovat kniháře, tiskaře, stereotypisty a elektrotypisty ve vládní tiskárně. Dne 30. září budou tam odbyvány zkoušky ucházejících o tato místa. Mějí by se ale každý, že budou zkoušeni ze zrůcnosti v řemesle. Musí skládati zkoušky tak jako jiní ucházející o úřad.

* Samovraždu spáchala v Creton, Ia., 19letá Queenie Carrollova, zastřelivši se z revolveru. Za jedinou příčinu udává se, že otec její chtěla, aby chodila ještě do školy, kdežto ona chtěla se učiti modistkou.

* V Holmes County ve Floridě byli zastřeleni dva černoši a tuocet jiných raněno. Pracovali tam na pile a místo, kde spali, přepadeno bylo v noci tlupou zakuklenců, kteří po nich stříleli jako po zvěři. Má se za to, že zakukleni byli dělníci tam dříve zaměstnaní.

* Vyšetřováním účtů okresního pokladníka v Denver, Wyganta, seznáno, že jest v pokladně schodě \$210,000, který způsoben byl tím, že banky, v nichž pokladník měl městské peníze, udělaly úpadek.

* Populisté v Kansasu naléhali na guvernéra, aby svolal zvláštní zasedání státního sněmu a hrozili, jestli tak neučiní, že sejdou se a pošlou questora sněmovny pro ostatní členy. Státní zástupce soudí, že by zasedání takové bylo nezákonné.

* Do Washingtonu došla zpráva koncem minulého týdne, že soudní zápisky přelčené Wallerova byly z Madagaskaru odeslány a jsou na cestě do Francie. V zahraničním úřadě převládá náhled, že Francie odpírala zámyslné vydání těchto zápisek v té naději, že Spoj. Státy budou naléhati na bezodkladné a bezvýhradné propuštění Wallera, čemuž by Francie byla vyhověla, ale pak byl by Waller pozbyl veškerých nároků na nějaké odškodné.

Bucklen's Arnica Salve
nejlepší masť na pořezání, odřeniny, bolesti, vředy, svrab, rozpukané ruce, kufí oka, líše, vyraženiny, a jiné vyléčí zlatou řišu, aneb se peníze nepřijmou. Jest zaručeno, že úplně uspokojí aneb se peníze vrátí. Cena 25c. krabička. Na prodej u Goodman Drug Co., Omaha, Neb.

Můžete vyléčiti

jakkoliv druh letních nemocí, křečů, žaludeční křeče, cholera morbus, průjem, úplavici atd., at' jste jakkoliv nspadeni. Vyléčí je

PERRY DAVIS PAIN KILLER.

Když máte Pain Killer po ruce, jest úleva bolesti jistá. Nežkejte až onemocníte. Kupte si láhev hned, poněvadž napadení nemocí přichází náhle a potřebuje okamžité pozornosti. Pain Killer jest na prodej ve všech lékárnách. Cena 25c. a 50c. láhev.

Skoro každý

potřebuje a měl by mít některé neb více knih z následujících knih, kteréž jsou na skladě v knihkupectví Pokroku Západu a zašlou se poštou vyplacené po obdržení ceny při každé z nich udané:

- Jonášův tlumač, nejlepší pomůcka k naučení se angličtině rychle a dobře. Dobře vázaný, \$1.50.
- Slovník anglicko-český, úplný, Jonášův, pro obecnou potřebu, a dokonale anglickou výslovností. Cena vázané \$1.75.
- Slovník česko-anglický, Jonášův, druhé opravené vydání, vázaný \$1.50.
- Slovník anglicko-český, kapsení, od Zdrůbka, vázaný, \$1.25.
- Slovník česko-angl., kapsení, Zdrůbka, vázaný, \$1.25.

Zlatá kniha pro farmera, obsahující popis nemocí a léčení všeho dobytka i drůbeže atd. Cena vázané \$1.00.

Americké právo, sbírka zákonů a výkladův právních pro osadníky českoamerické zvláště důležitých. Třetí vydání. Sepsal K. Jonáš. Vázaná 75c.

Čítanka první, pro školy českoamerické, sepsal Národní učitel; deváté rozmožněné vydání, vázaná 30c.

Čítanka druhá, pro školy českoamerické, sepsal F. B. Zdrůbek. Třetí rozmoc. ženě a obrázky opatřené vydání. Váz. 65c.

Čítanka třetí, obrázková dějepisná, šili dějiny Spoj. Států, sestavil F. B. Zdrůbek, pro školy českoamerické a domácí. S barvitovými mapkami a mnoha obrázky; cena vázané v pěkné a tuhé vazbě plátně \$1.10.

Zpěvník česko-americký, sbírka písní česko-amerických, národních, společenských a zábavných, s českým překladem, vázaná 65c.

Základové českého pravopisu a mluvnice pro školy českoamerické, sestavil F. B. Zdrůbek. Stručný návod k správnému českému psaní. Cena i s poštovnou zásilkou 25c.

Bohemian made easy, a practical Bohemian course for English speaking people, by Chas. Jonas, \$1.50.

Anglická mluvnice postupná, pro školy česko-anglické i samouky; druhé přepracované vydání, sestavil F. B. Zdrůbek, vázaná 85c.

Kuchařka česko-americká, Nováková, v tuhé vazbě \$1.00.

Pohřební řeči od Jos. Kaldy, obsahující 39 různých řečí k pohřbům a jednu při pojmenování dítěte. Cena vázané 55c.

Anglický vyslovovatel (Spelling Book) navedení ku správnému vyslovování, hláskování, slabikování, čtení a psaní anglických slov, s udáním výslovnosti a českých významů, pro školy a samouky, sestavil F. B. Zdrůbek. Vázaná 85c.

Funebrál evanjelický, sbírka pohřebních zpěvů ku všem obyčejným i zvláštním případům úmrtí, upravil Jan Sluníčko, bývalý učitel na odpočinku v Hampolci. Obsahuje 100 různých pohřebních písní. Cena 30c.

Pohřební řeči od Zdrůbka, vázané 25c.

Domácí lékař. Učení o člověku ve stavu zdravém a chorobném, od Dra. Jos. Peřírky, přehlednúl a doplnil opatřil praktický lékař a ranhojčí Dr. Habeničt, pěkně vázaná \$1.60.

Domácí štěstí, spolehlivý rádce a průvodčí v domácnosti i kuchyni. Váz. \$1.00.

Dvorný společník. Pravidla k slušnému se chování, navedení i vzory k vyznání lásky, krátká barvo- i květomluva, předpis k tajným dopisům, společenské hry, přípitky, hádanky atd. V pěkné vazbě s barvitovými obrázky 65c.

Gratulant, hojná sbírka písní, s dodatkem obsahujícím přípitky k rozličným příležitostem a náhrobní nápisy. Váz. 40c.

Domácí lékař Dra. Paulického. Naučná kniha pro nemocné i zdravé, jak slušně chovati se, když zdraví udržeti a nemoc povstale nemocí jednoduchých domácích prostředků léčiti chceme. Vázaná \$1.50.

Gratulant všeobecný, největší sbírka původních písní ku všem příležitostem, pro každý stav a stáří, sestavil F. J. Anderlík, 85c.; váz. 50c.; velký a úplný 40c.; malý 25c.

Babička, obraz venkovského života, od Boženy Němcové, ilustrovaná, ve velkém formátu, skvěle vázaná \$2.00; též přeložena do angličtiny sl. Gregorovou, v pěkné vazbě \$1.25.

Kružátko na zelí.
Se lesní noží, jež vždy státnou ostré; akrouši buší hlávek v pěti minutách po nějaké práci, takové jabka, mrkev, okurky, cibuli, brambory, řetvízku, vodnici atd., vrtá a rychle. Žalé se poštou vyplacené \$1.00. Tři za \$2.00.
LUSHER BROS.,
Elkhart, Ind.

Dráha s pohovkovými vozy DO TEXAS.

Wagnerovy Buffetové Spací Vozy

VOLNÉ POHOVKOVÉ VOZY

na všech vláčkách. Nejlepší dráha do všech míst Kansas, Indiánském území, Texasu Mexiku a na Tichomořském pobřeží. Jde přímo do

- Denison, Sherman, Greenville, Dallas, Ft. Worth, Hillsboro, Waxahachie, Waco, Temple, Bolton, Taylor, Gainesville, Lockhart, Henrietta, San Marco, La Grange, Denton, Alvarado, HOUSTON, GALVESTON, AUSTIN A SAN ANTONIO.

KUPTÉ SI

PŘEPLAVNÍ LÍSTKY

DO ANEBO Z ČECH

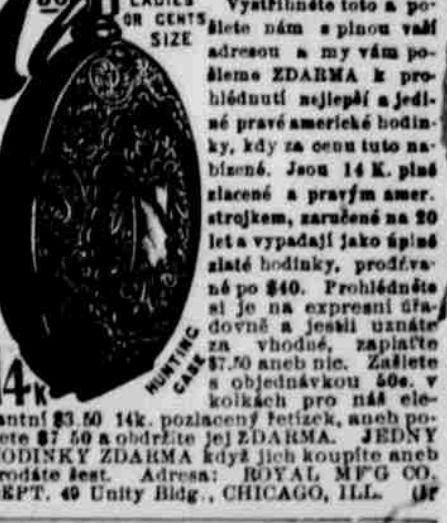
za nejnižší ceny od

J. J. Havelky

vrchního přeplavního jednatel.

Plátna otevřena v neděli od 8. do 11 h. ráno. Adresa poštovní: J. J. Havelka, 144 E. Van Buren st. Chicago, Ill. Lake Shore & Michigan Southern, R. R. Depot. Room 24

Pravé americké.

SEVERŮV ŽIVOTNÍ BALSAM

vyléčí jistě a rychle neduhy žaludeční a jaterní, zastaralou zácpu, nechut k jídlu, závratě, mdloby, malárii, bolesti hlavy, hloupenku, okřivlost od žaludku.

Na skladě ve všech lékárnách. Ženské nemoci, bily tok, všechny nepravdivélosti měsíční, obtížné před porodem i po porodu, zvláště pak při změně života vyléčí vždy včtyčny.

Severův Regulator ženských nemocí.